

... alebo o počiatku a cieľi uvádzania do kresťanského života.

BOŽIE SLOVO:

(Mt 28, 16-20)

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Matúša: *Jedenásti učeníci odišli do Galiley na vrch, kam im Ježiš rozkázal. ¹⁷ Keď ho uvideli, klaňali sa mu, no niektorí pochybovali. ¹⁸ Ježiš pristúpil k nim a povedal im: "Daná mi je všetka moc na nebi i na zemi. ¹⁹ Chodte teda, učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého ²⁰ a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta."* Počuli sme Božie slovo.

KATECHÉZKA

(porov. www.inky.sk, katechézy / úvahy č.: 251, 739/157, 289)

Dnes môžeme trochu poskočiť a preniesť sa ponad body exhortácie, ktoré sú venované teológom a potom kňazom ako kazateľom a ohlasovateľom Dobrej zvesti. V bodoch, ktoré máme dnes, pápež upriamuje sa dve veci, ktoré sú východiskom a cieľom ohlasovania Evanjelia.

Prvou je **kerygma**. Vidíme ju vcelku jasne v Ježišovom pokyne apoštolom: Učte všetky národy, doslova *urobte učeníkmi, premeňte na učeníkov* všetky národy. Potom prichádza krst (k tomu sa hneď dostaneme) a až potom prichádza pokyn *naučiť ich zachovávať všetko*, čo apoštolom Ježiš prikázal. Najprv sa ľudia musia stať učeníkmi Krista a byť pokrstení, až potom prichádza na rad vyučovanie a katechéza. Ako sa ale stanú ľudia učeníkmi? No predsa uverením v Krista! „Ale ako budú vzývať toho, v ktorého neuverili? A ako uveria v toho, o ktorom nepočuli? A ako počujú bez kazateľa“ (Rim 10, 14)? Kazateľ, gr. *keryssontos*, človek, ktorý niečo ohlasuje, vyhlasuje, v gréčtine *kerysso*, *kerygó*. Po našom: posol, herold. A to, čo ohlasuje, je práve *kerygma*. Ono poslanstvo, oznam, ktorý nesie a ohlasuje všetkým a všade, ako nabáda Pavol Timoteja: „*Hlásaj slovo, naliehavo vhod i nevhod*“ (2 Tim 4, 2)!

Pápež ku *kerygme* píše, že toto „*prvé ohlasovanie musí ľudí pohnúť aj do toho, aby sa vydali kráčať po ceste formácie a dozrievania. Nebolo by správne túto výzvu na rast prednostne vysvetľovať ako vieroučnú formáciu. Znovu sme objavili, že aj v katechéze základnú úlohu má prvé ohlásenie, čiže „kerygma“, ktorá musí stáť v centre evanjelizačného úsilia a každej snahy o cirkevnú obnovu. Kerygma je trojičná. Oheň Ducha Svätého sa daruje v podobe jazykov a vďaka nemu veríme v Krista, ktorý nám svojou smrťou i zmŕtvychvstaním odhaľuje a sprostredkúva nekonečné Otcovo milosrdenstvo. Na pery katechéty sa neustále vracia toto prvé ohlasovanie: „Ježiš Kristus ťa miluje, obetoval svoj život, aby ťa zachránil, a teraz žije po tvojom boku každý deň, aby ťa osvietil, posilnil a oslobodil.“ Keď hovoríme, že toto ohlasovanie je „prvé“, neznamená to, že stojí na začiatku a potom sa naň zabudne alebo že je možné ho nahradiť inými obsahmi, ktoré ho prevyšujú. Je prvým v kvalitatívnom zmysle, pretože je hlavným ohlasovaním, teda tým, ktoré treba vždy znovu rozličnými spôsobmi počúvať a stále nanovo ohlasovať počas katechézy, rozličnými formami, vo všetkých etapách a vo všetkých situáciách“ (EG 160-161, 164 - krátené). Táto zvesť – vlastne by sme si ju sami pre seba mohli ešte viac „skomprimovať“ až do onej okridlenej vety „Boh sa stal človekom, aby si sa ty stal bohom“ – pretože ťa miluje, pretože ťa prišiel zachrániť, vykúpiť, vyslobodiť, uzdraviť, povýšiť a obdarovať svojim vlastným božstvom a životom! – je jadrom všetkého, čo v Cirkvi hlásame a vyučujeme. Ako poznamenáva pápež, je to *prvá zvesť z hľadiska časového*. Ona pohýna srdcia učeníkov, aby dotknutí Duchom odpovedali na túto radostnú zvesť, uverili jej a potom sa vo viere vydali na cestu s Kristom – preto „*je dobre, keď každá katechéza venuje osobitnú pozornosť „ceste krásy“ (via pulchritudinis). Ohlasovať Krista znamená ukázať, že veríť v neho a nasledovať ho je nielen pravdivé a správne, ale aj krásne; že toto nasledovanie naplňa život novým jasom a hlbokou radosťou, a to aj uprostred skúšok*“ (EG 167). Ale je prvá aj z hľadiska *dôležitosti*, ona musí byť v strede všetkého, pretože všetko ostatné vyučovanie je len komentár a doplnok k tejto základnej zvesti, *kerygme* Cirkvi, sama Cirkev je miestom, kde sa táto *kerygma* žije a sviatosti a liturgia sú nástrojom, ktorý nám umožňuje v Duchu Svätom túto *kerygmu* Cirkvi nielen veriť, ale skutočne aj žiť! „Celá kresťanská formácia je predovšetkým prehĺbením *kerygmy*, ktorá sa v nej stále viac a lepšie utužuje“ (EG 165) Preto pápež varuje, že „*nesmieme si myslieť, že v katechéze je možné opustiť kerygmu a uprednostniť formáciu, ktorá by mala byť „solidnejšia“. Niet nič solidnejšieho, hlbšieho, istejšieho, konzistentnejšieho a múdrejšieho ako práve toto ohlasovanie*“ (EG 165) – veľmi často túto chybu robíme a táto jasná a nádherná *kerygma* sa rozplýva, rozpúšťa a stráca pod nánosom množstva katechizmových poučiek, príkazov, zákazov, definícií a bremien, až nakoniec ostane z radosti života s Bohom v Duchu iba prázdna a mŕtva *litera* (porov. Rim 7,6; 2Kor 3,6).*

Čo nás privádza k **mystagógii**. Toto slovo sa bežne prekladá ako *uvádzanie do tajomstiev* alebo *aj mystérií* a myslia sa tým kresťanské sviatosti. Nazývajú sa *mystériami*, ničím *tajomným* (bratia pravoslávni kresťania ich nazývajú *tajinami*) nie preto, že by boli utajované (hoci v ranej Cirkvi skutočne pred neveriacimi a nepokrstenými boli, aby sa im nerúhali), ale skôr preto, že v nich pôsobí Boh spôsobom, ktorý nás presahuje a ktorý nikdy tu, na zemi, nedokážeme úplne svojim rozumom uchopiť a tak pre nás stále ostáva krásnym a vzrušujúcim tajomstvom.

Práve sviatosti nám dávajú silu a schopnosť žiť ako synovia a dcéry Boha, podľa pozvania *kerygmy* Evanjelia. Preto *kerygma* vedie k prijatiu sviatostí, ako v skratke vidíme napríklad u Pavla: „*Našiel*

*akýchsi učeníkov ² a povedal im: "Dostali ste aj Ducha Svätého, keď ste uverili?" Oni mu odvetili: "Ani sme nepočuli, že je Duch Svätý." ³ On sa opýtal: "Ako ste teda boli pokrstení?" Oni odpovedali: "Jánovým krstom." ⁴ Pavol povedal: "Ján krstil krstom pokánia a hovoril ľudu, aby uverili v toho, ktorý prichádzal po ňom, to jest v Ježiša." ⁵ Keď to počuli, dali sa pokrstiť v mene Pána Ježiša. ⁶ A keď na nich Pavol vložil ruky, zostúpil na nich Duch Svätý; i hovorili jazykmi a prorokovali“ (Sk 19, 1-6). Časom Cirkev pochopila, že na rozdiel od Židov, kde „*bol zákon našim vychovávateľom pre Krista*“ (Gal 3, 24), pohanom táto príprava chýba a zaviedla ju v podobe *katechumenátu*. Ale to bola len príprava na krst. Samotné učeníctvo v Rodine Cirkvi začalo až po krste a má to svoju logiku: ako by bolo možné žiť *kerygmu* Evanjelia bez sviatostí, ktoré to umožňujú – tým, že nás dávajú dar adopcie Bohom, dar Ducha Svätého, dar Božieho života, schopnosť mať na ňom účasť? Bez sviatostí je nemožné žiť kresťansky úplne rovnako, ako by boli zbytočné sviatosti, ktoré by k tomu životu a k učeníctvu nevedli!*

NA ZAMYSLENIE:

Ostaňme ešte chvíľu pri myšlienke krásy. Ide tu „*o obnovenie úcty ku kráse, prostredníctvom ktorej možno zasiahnuť ľudské srdce tak, aby sa v ňom odzrkadlili pravda a dobro Vzkrieseného. Ako hovorí svätý Augustín, nemilujeme nič iné, len to, čo je krásne – Syna, ktorý sa stal človekom, zjavenie nekonečnej krásy, ktoré jedine je hodné lásky a putami lásky nás aj priťahuje. Je preto nevyhnutné, aby formácia kráčajúca po ceste via pulchritudinis bola súčasťou ohlasovania viery“ (EG 167). Boh je krásny. Kresťanstvo je krásne. Sviatosti nás uschoňujú túto krásu žiť a svedčiť o nej. *Kerygma* je ohlasovaním tejto krásy, jasným, stručným, úderným. Apoštolát je potom uvádzaním do tejto krásy. Krása Boha – nie len nejaká *estetika*, ale fakt krásy dokonalého Dobra, Svätosti, Lásky priťahuje!*

OTÁZKY:

< Pripadá Vám kresťanstvo krásne? Alebo nie? Prečo nie? Váš život – vyžaruje krásu Evanjelia? Fascinuje ľudí naokolo, inšpiruje, priťahuje? Ak nie, prečo? Čo urobíte? >